

Čína odstraňuje překážky pro rozšiřování investiční spolupráce s EU

- CZ24 News | 23. dubna 2020

ČÍNA/EU: Čína aktivizuje jednání s EU o komplexní investiční dohodě. Proběhly telefonické rozhovory vicepremiéra ČLR Liu He s místopředsedou Evropské komise Valdisem Dombrovskisem. Podle slov Dombrovskise se snaží obě strany ukončit jednání o ambiciózní investiční dohodě do konce roku.

Jednání o komplexní investiční dohodě EU-ČLR začala v roce 2014. Dohoda se má stát jednotným mechanismem regulujícím investiční spolupráci Číny se členskými zeměmi EU a nahradit všechny platné dvoustranné dohody o čínských investicích s evropskými zeměmi. Dokument má napomoci usnadnění přístupu na čínský trh pro investory z EU a naopak – na evropský trh pro čínské společnosti. Předpokládá se odstranění diskriminační praxe vůči zahraničním investorům, vytvoření mechanismů ochrany investic a zajištění stejných pravidel hry pro zahraniční a domácí společnosti a také stimulace stabilního ekologického rozvoje (sustainable development), mj. dodržování investory základních ekologických a pracovních norem.

Pro Evropskou unii má tato dohoda strategický význam nejen v ekonomickém, ale i v politickém kontextu. Brusel není moc spokojen s tím, že Čína aktivně rozvíjí dvoustranné vztahy s evropskými zeměmi, a obchází často nadstátní mechanismy EU. A se zeměmi střední a východní Evropy zřídil Peking formát spolupráce v rámci summitu 17+1. Čína také zemím střední a východní Evropy navrhuje zřízení společného sekretariátu v rámci formátu 17+1, což připomíná vytvoření plnohodnotné mezinárodní organizace. Zatím se Čína omezila na založení fondu infrastrukturních investic 17+1. Vyspělé západoevropské země se obávají rychlého růstu ekonomického a politického vlivu Číny v tomto regionu. Z tohoto důvodu chtějí v Bruselu zřídit s Čínou nadstátní mechanismy, které by regulovaly obecně obchodně hospodářskou a investiční spolupráci ČLR se členskými zeměmi EU.

Jednání o komplexní investiční dohodě EU a ČLR však pokračovaly pomalu. Zprvu strany narazily na určité **rozpory**, kdy začaly projednávat konkrétní text dohody. Brusel bral negativně skutečnost, že řada odvětví v Číně je pro zahraniční investice uzavřena. Určité těžkosti vyvolávala také čínská pravidla kontroly pohybu kapitálu. Neurovnané zůstaly mechanismy ochrany práv intelektuálního vlastnictví a transferu technologií, a tato otázka je nyní pro Evropany zvláště choulostivá, protože hlavní soupeř EU, kterým jsou USA, z toho udělal obchodní válku.

Mimochodem také kvůli počínání USA byla investiční dohoda EU-ČLR uložena k ledu. V letech 2018 a 2019 vystoupila pro Peking do popředí nutnost urovnání obchodních rozporů s USA. Až do konce roku 2019 probíhala **jednání** s EU pomalu, protože Čína nasadila všechny síly na uzavření „dohody první fáze“ s USA. Nešlo ani o priority. Prostě bez jistoty na čínsko-americké frontě byla komplikována další práce na dohodě Čína-EU, řekl v rozhovoru pro Sputnik odborník z Ústavu světové ekonomiky Čínské akademie moderních mezinárodních vztahů Chen Fengying.

„Nemyslím si, že existuje nějaká priorita v jednáních Čína-USA nebo Čína-EU. Avšak v podmínkách, kdy už byla dohoda první fáze s USA podepsána, je pro Čínu jednodušší jednat s EU. Kromě toho už má dohoda o ochraně investic určitou základnu. V minulém roce probíhala řada jednání ČLR-EU, mj. o ochraně zeměpisných označení. Takže si myslím, že za existence určité základny a podmínek jsou nyní investiční jednání v aktivní fázi,“ uvedl.

Velké naděje na pokrok v dohodě se vkládaly do summitu EU-Čína v Lipsku, který se měl konat v září. Německo ještě v minulém roce vyhlásilo vztahy s Čínou za prioritní otázku v rámci svého předsednictví v EU, na jehož období summit připadal. Kancléřka SRN Angela Merkelová pozvala na summit předsedu ČLR Si Ťin-pchinga. Zvýšení úrovně schůzky (v minulých letech vedl čínskou delegaci na summitu EU-Čína premiér Státní rady ČLR Li Kche-Čchiang) přivádělo na myšlenku, že summit v Lipsku se má skutečně stát přelomovým v rozvoji vztahů EU s Čínou.

Epidemie koronaviru však uspořádání summitu ohrožuje. Žádná konkrétní rozhodnutí zatím nejsou učiněna, nyní je ale těžké předpovídat, zda se podaří zastavit šíření epidemie v Evropě do tohoto termínu, říká odborník Chen Fengying.

„Největší překážkou je v současné době šíření epidemie koronaviru v Evropě. Je za prvé ve špičce, za druhé jsou možnosti členských zemí EU čelit epidemii velmi různé. Jiných překážek pro uzavření dohody je celkem málo. Velmi důležité otázky – o ochraně zeměpisných označení a ochraně intelektuálního vlastnictví – se už projednávaly v minulém roce. Čína kromě toho stále více otevírá svou ekonomiku pro vnější svět a posiluje úlohu tržních mechanismů. Takže si myslím, že alespoň na čínské straně zůstává celkem málo překážek,“ řekl expert.

Čína udělala skutečně velké kroky vstříc zahraničním investorům. V minulém roce byl značně zkrácen seznam odvětví, do nichž jsou zahraniční investice zakázány. Čína povoluje omezení přístupu zahraničního kapitálu do bankovního a pojišťovacího sektoru a do sféry brokerských služeb. A konečně v minulém roce byl přijat nový zákon o zahraničních investicích, který má dát stejná práva zahraničním a domácím společnostem na čínském trhu.

Takže podaří-li se vzít pod kontrolu epidemiologickou situaci, jsou k dispozici všechny důvody k domněnce, že komplexní investiční dohoda EU-Čína bude do konce roku uzavřena. A summit v Lipsku za předsednictví Německa má tento proces stimulovat. Za prvé Německo tím získá více politických bodů v očích svých spojenců jakožto země, která konsoliduje pozice EU ve vztazích s ČLR. Kromě toho je Čína pro Německo nejdůležitějším obchodním partnerem a v podmínkách krize potřebuje na export orientovaná ekonomika SRN rozšíření odbytiště. S ohledem na to, že podle předpovědí MMF utrpí Čína v nynější krizi nejmenší ztráty a stane se lokomotivou růstu pro mnoho zemí, nenechá si Německo ujít možnost připojit se k tomuto vlaku.